

ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช
DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS
AFFECTING ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION
IN SCHOOL UNDER NAKHON NAKHON SI THAMMARAT CITY
MUNICIPALITY

¹กานต์ธีรา เกตุแก้ว, ²เบญจพร ชนะกุล และ ³สุภาพ เต็มรัตน์
¹Karnteera Katekaew, ²Benchaporn Chanakul and ³Supap Temrat

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, ประเทศไทย
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand.

¹6555701016@nstru.ac.th

Received : October 24, 2024; Revised :January 3, 2025; Accepted :January 29, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล การใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว และการพัฒนา

¹ นักศึกษา, หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์, ดร., หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

³ อาจารย์, ดร., หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ความสามารถดิจิทัล 2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราชโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการนิเทศการศึกษา 3. ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยมีความสัมพันธ์คล้อยตามกัน จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลและด้านการใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ; ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัล; การบริหารงานวิชาการ

Abstract

This research aims to study the digital leadership of executives under the Nakhon Si Thammarat Municipality Office, to study academic administration of educational institutions, to study the digital leadership of executives that affect academic administration of educational institutions, and to study the guidelines for developing digital leadership of executives. The findings were as follows: 1 . Digital leadership of school administrator under the Nakhon Si Thammarat Municipality Office Overall, it is at the highest level. When considering each aspect separately, it was found that it was at the highest level in every aspect, namely having a digital vision. Creating a learning culture in the digital world Fluent use of digital and development of digital capabilities. 2 . Academic administration of school administrator under the Nakhon Si Thammarat Municipality Office. overall, it is at the highest level in every aspect. When considering each aspect separately, it was found that it was at the highest level in every aspect is the development of school curriculum, measuring and evaluating learning outcomes, development of quality assurance systems within educational institutions development of the learning process, development and use of technological media for education and educational supervision. 3. Digital leadership of administrators that affects the academic administration of educational institutions Under the jurisdiction of the Nakhon Si Thammarat Municipality Office, there is a

relationship in two areas: creating a learning culture in the digital world. and the ability to use digital technology fluently There is a significant statistical relationship at the .01 level.

Keywords: Leadership; Digital Leadership; Academic Administration

บทนำ

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วย การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2561–2580 ซึ่งมีเป้าหมายในภาพรวม คือ เพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยการใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล สร้างโอกาสทางสังคมอย่างเท่าเทียมด้วยข้อมูลข่าวสารและบริการต่าง ๆ ผ่านสื่อดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน เติริมความพร้อมให้บุคลากรทุกกลุ่มมีความรู้และทักษะที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในยุคดิจิทัล และปฏิรูปกระบวนการทำงานและการให้บริการของภาครัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูล เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดความ โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, ออนไลน์) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและดิจิทัลอย่างรวดเร็ว (Digital Disruption) เป็นการเปลี่ยนแปลง สังคมไปสู่สังคมดิจิทัลส่งผลกระทบต่อการศึกษาขั้นพื้นฐานและมีแนวโน้มที่การจัดการศึกษาจะเปลี่ยนไป โดยการเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องปรับตัวให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เพื่อสร้างความสัมพันธ์ กับสังคมและองค์กรภายนอก รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล โดยการนำเทคโนโลยีและสื่อต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งนี้ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีจะทำให้เข้าสู่สังคมดิจิทัลที่มีการเสริมบทเรียนโดยสร้างสถานการณ์จำลอง 1 ห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom) และโลกเสมือนจริง (Metaverse) ดังนั้น การจัดการศึกษาของประเทศไทย จึงจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการพัฒนา การวางแผน และการสร้างทักษะพื้นฐานที่จำเป็นของทรัพยากรมนุษย์ ที่จะศึกษาต่อในระดับต่างๆ หรือเข้าสู่ตลาดแรงงาน หรือต้องปรับหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น มีความหลากหลาย เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ทักษะ และสมรรถนะที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ในโลกดิจิทัลในปัจจุบันและอนาคต

ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลถือเป็นคุณสมบัติที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีความท้าทายมากมาย เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ทำให้การศึกษาต้องปรับตัวให้เข้าเกณฑ์กับกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ประเด็นที่สำคัญในการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนแปลง การจัดการความรู้ในสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และการทำงานร่วมกัน รวมถึงการยอมรับนวัตกรรมทางเทคโนโลยี การเข้าถึงเทคโนโลยีของครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้การศึกษาสามารถก้าวไปสู่อนาคต ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความเข้าใจและพัฒนาตนเองให้พร้อมรับเทคโนโลยีสารสนเทศในระบบดิจิทัล ตลอดจนอัปเดตความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง ต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับโลกของเทคโนโลยี โดยเฉพาะในเรื่องของข้อมูลระบบ Big Data ผู้นำควรเปิดใจรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคโนโลยี เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี กับผู้ใต้บังคับบัญชา การเป็นที่ปรึกษาในด้านเทคโนโลยีจะช่วยเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานที่ดีขึ้น และสถานศึกษาจะได้รับการมองว่าเป็นองค์กรที่เชื่อถือได้และมีความไว้วางใจมากยิ่งขึ้นอีกด้วย การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษานั้นเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกกิจกรรมในสถานศึกษา โดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จความสามารถของผู้บริหารที่ส่งผลให้สถานศึกษาประสบผลสำเร็จ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553, 2) ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินงานตามสมรรถนะการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และด้านส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีสมรรถนะการบริหารวิชาการตามมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหาร เทศบาลนครศรีธรรมราชมีโรงเรียนในสังกัด 10 โรงเรียน ประกอบด้วย 1) โรงเรียนเทศบาลวัดใหญ่ 2) โรงเรียนเทศบาลวัดศรีทวี 3) โรงเรียนเทศบาลวัดท่าโพธิ์ 4) โรงเรียนวัดเสมาเมือง 5) โรงเรียนเทศบาลวัดมเหยงค์ 6) โรงเรียนเทศบาลวัดเสาชงทอง 7) โรงเรียนเทศบาลวัดท่าโคตร 8) โรงเรียนเทศบาลวัดเพชรจริก 9) โรงเรียนเทศบาลวัดศาลามีชัย และ 10) โรงเรียนนานาชาติเทศบาลนครศรีธรรมราช บริหารงานโดยนายกเทศมนตรี มีนโยบายการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) และมุ่งเน้นทางด้านเทคโนโลยี ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องมีทักษะเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเข้ามาบริหารจัดการสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีและสารสนเทศใหม่ ๆ มาสร้างความโดดเด่นที่แตกต่างจากสถานศึกษาอื่น ๆ และจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมการทำงาน วัฒนธรรมองค์กร ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ผลักดันให้ครูและนักเรียนคิดค้นนวัตกรรมการบริหารจัดการและนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

จากสภาพความเป็นมาและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นความสำคัญและสนใจศึกษาความสัมพันธ์ ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์และเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สนับสนุนผลักดันให้เกิดการเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสภาวะสถานการณ์ในปัจจุบัน ส่งผลให้การบริหารสถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 10 คน และครูผู้สอน 510 คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2566 รวม 520 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 10 คน และครูผู้สอน 216 คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช รวมทั้งสิ้น 226 คน

ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช รวมทั้งสิ้น 5 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาเนื้อหาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล 2) การพัฒนาความสามารถดิจิทัล 3) การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล และ 4) การใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้สรุปตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล รองลงมาการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การพัฒนาความสามารถดิจิทัล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผลของภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.56	0.45	มากที่สุด
2. การพัฒนาความสามารถดิจิทัล	4.52	0.54	มากที่สุด
3. การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล	4.54	0.55	มากที่สุด
4. การใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว	4.53	0.55	มากที่สุด
รวม	4.54	.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมาการสร้างวัฒนธรรม

การเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ($\bar{X} = 4.54$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การพัฒนาความสามารถดิจิทัล ($\bar{X} = 4.52$)

2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การนิเทศการศึกษา ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผลของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยภาพรวม

การบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.56	0.53	มากที่สุด
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.54	0.47	มากที่สุด
3. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.52	0.53	มากที่สุด
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.54	0.53	มากที่สุด
5. การนิเทศการศึกษา	4.51	0.56	มากที่สุด
6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.54	0.53	มากที่สุด
รวม	4.53	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.56$) รองลงมาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.54$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.51$)

3. ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากที่สุด 6 ด้าน คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ดังนี้

4.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบายที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ซึ่งในโลกปัจจุบันเทคโนโลยีด้านดิจิทัลจะมีผลต่อการเรียนรู้ ถ้าผู้บริหาร

มีความสนใจพร้อมกระตุ้นบุคลากรให้ขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา วางเป้าหมายในการพัฒนาการบริหารวิชาการโดยใช้ดิจิทัลในอนาคตข้างหน้าที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา อย่างมีคุณภาพและเป็นระบบที่ชัดเจน จะส่งผลให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีความทันสมัย ถูกต้องแม่นยำและเกิดประสิทธิภาพ

4.2 ด้านการพัฒนาความสามารถดิจิทัลเริ่มต้นจากผู้บริหารเป็นหลัก ผู้บริหารให้ความความสนใจแล้วนำไปทดลองใช้เพื่อทดสอบประสิทธิภาพในการใช้งาน จากนั้นนำมากำหนดเป็นนโยบาย เพื่อมาพัฒนาอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพความสามารถด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการขึ้นอีกด้วย

4.3 ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ผู้บริหารต้องสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศของสถานศึกษาให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างแพร่หลาย และสร้างค่านิยมวิถีชีวิตใหม่เพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรเข้าสู่ยุค 4.0 สร้างความตระหนักให้เห็นความสำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ว่ามีความสำคัญในการเรียนรู้และส่งผลการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การปฏิบัติเพราะผู้บริหารคือนำทางด้านนโยบาย จากนั้นจึงพัฒนาบุคลากรครูผู้สอนให้มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลเพื่อที่จะพัฒนางานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 ด้านการใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว ผู้บริหารให้ความสนใจการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ๆ เนื่องจากทักษะการใช้งานดิจิทัลของผู้บริหารนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อนำมาพัฒนา ต่อยอดในสิ่งใหม่ ๆ มีการอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้งานด้านดิจิทัล ประชุมสัมมนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านดิจิทัลกับหน่วยงานต่าง ๆ หรือเครือข่ายเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในและนำไปใช้ในการบริหารวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน สอดคล้องกับ (เจษฎา ชวนะไพศาล, 2563) (ณัฐธัญญา พรปทุมชัยกิจ, 2564) (ฝนทิพย์ หาญชนะ และ คึกฤทธิ์ ศิลาลาย, 2565) (มูฮำหมัดรุซลัน ลือบากะลูติง, 2565) (ฤทธิกร โยธสิงห์, 2565) และ (สุนิสา ศรีสมภาร และ โสภณ เพ็ชรพวง, 2566) ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจาก ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช

มีการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาวางโครงสร้างงานด้านดิจิทัลให้เห็นภาพที่ชัดเจน สร้างค่านิยมวิถีชีวิตใหม่ สร้างความตระหนักให้เห็นความสำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนางานวิชาการทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการพัฒนาในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา ส่งเสริมการเรียนรู้ทางเทคโนโลยีดิจิทัลของครูและนักเรียนโดยไม่ขัดกับหลักกฎหมายและจริยธรรม ทั้งยังส่งเสริมการใช้และผลิตนวัตกรรมทางเทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษามาประยุกต์ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และมีการวัดประเมินผลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอยู่เสมอ ผู้บริหารสถานศึกษากำกับติดตามการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลของครูและนักเรียน

2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจาก สอดคล้องกับ (นคร จงอนุรักษ์, 2564) และ (ภาณุวัชร สุวรรณแสง และ พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ, 2566) ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจาก ผู้บริหารให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการมาก เพราะเป็นหัวใจหลักในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ โดยในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษานั้น ผู้บริหารจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และมีการส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กำหนดเวลาเรียนและแผนการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยกำหนดเนื้อสาระให้สอดคล้องกับกิจกรรม ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน มีการประเมินผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ จัดกิจกรรมการเรียนรู้จากลงมือปฏิบัติเพื่อให้ได้รับประสบการณ์จริง ส่งเสริมให้ครูได้มีการคิดค้นและผลิตวัสดุสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสนับสนุนพัฒนาให้กับครูเรื่องการผลิตและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ส่งเสริมให้ครูพัฒนาการสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้มีการรายงานผลการประเมินนักเรียนทราบเป็นระยะต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา และคอยกระตุ้นให้ครูมีการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลที่หลากหลายเหมาะสมกับเป้าหมายและการจัดการเรียนการสอน ต่อมาผู้บริหารกำหนดขอบข่ายการนิเทศการศึกษาไว้ในโครงสร้างของสถานศึกษา ดำเนินการใช้ผลการนิเทศเพื่อติดตามตรวจสอบมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา ติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อรองรับการประเมินจากผู้บริหารตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษาตามตัวชี้วัดที่กำหนด ผู้บริหารจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR)

3. ภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล (X3) และการใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว (X4) สอดคล้องกับ (ฤทธิกร โยธสิงห์, 2565) และ (สุนิสา ศรีสมภาร และ โสภณ เพ็ชรพวง, 2566) ทั้งนี้ อาจสืบเนื่องมาจาก โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก ($r = .909^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าประสิทธิประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square) เท่ากับ .837 ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .835 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (standard Error) อยู่ที่ .20703 แสดงว่าภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารทั้งหมดร่วมกันพยากรณ์ผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช ได้ร้อยละ 91.50

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเทศบาลนครนครศรีธรรมราช จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 5 ท่าน ดังนี้

ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล สอดคล้องกับ (ณัฐธัญญา พรปฐมชัยกิจ, 2564) ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจาก ผู้บริหารเป็นผู้กำหนดนโยบายที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ซึ่งในโลกปัจจุบันเทคโนโลยีด้านดิจิทัลจะมีผลต่อการเรียนรู้ ถ้าผู้บริหารมีความสนใจพร้อมกระตุ้นบุคลากรให้ขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา วางเป้าหมายในการพัฒนาการบริหารวิชาการโดยใช้ดิจิทัลในอนาคตข้างหน้าที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา อย่างมีคุณภาพและเป็นระบบที่ชัดเจน จะส่งผลให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษามีความทันสมัย ถูกต้องแม่นยำและเกิดประสิทธิภาพ

ด้านการพัฒนาความสามารถดิจิทัลเริ่มต้นจากผู้บริหารเป็นหลัก สอดคล้องกับ (ณัฐธัญญา พรปฐมชัยกิจ, 2564) ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจาก ผู้บริหารให้ความสนใจแล้วนำไปทดลองใช้เพื่อทดสอบประสิทธิภาพในการใช้งาน จากนั้นนำมากำหนดเป็นนโยบาย เพื่อมาพัฒนาอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพความสามารถด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการขึ้นอีกด้วย

ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล สอดคล้องกับ (ณัฐธัญญา พรปฐมชัยกิจ, 2564) และ (มูฮำหมัดรุซลัน ลือบาคะลูติง, 2564) ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจาก ผู้บริหารต้องสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศของสถานศึกษาให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างแพร่หลาย และสร้างค่านิยมวิถีชีวิตใหม่เพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรเข้าสู่ยุค 4.0 สร้างความตระหนักให้เห็นความสำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ว่ามีความสำคัญในการเรียนรู้และส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การปฏิบัติเพราะผู้บริหารคือผู้นำทางด้านนโยบาย

จากนั้นจึงพัฒนาบุคลากรครูผู้สอนให้มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลเพื่อที่จะพัฒนางานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการใช้งานดิจิทัลได้อย่างคล่องแคล่ว สอดคล้องกับ (ณัฐธัญญา พรพทุมชัยกิจ, 2564) และ (นุฮาหมัดรุซลัน ลือบากะลูติง, 2564) ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจาก ผู้บริหารให้ความสนใจการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ ๆ เนื่องจากทักษะการใช้งานดิจิทัลของผู้บริหารนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อนำมาพัฒนา ต่อยอดในสิ่งใหม่ๆ มีการอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้งานด้านดิจิทัล ประชุมสัมมนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านดิจิทัลกับหน่วยงานต่างๆ หรือเครือข่ายเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในและนำไปใช้ในการบริหารวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคดิจิทัล ทำให้ภาวะผู้นำมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารและพัฒนาองค์กรให้ประสบความสำเร็จ ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและเทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทมากขึ้น ผู้นำจำเป็นต้องปรับตัวและปรับรูปแบบการบริหารในหลายมิติ การบริหารในยุคดิจิทัลนั้น ต้องมีการวางแผนกลยุทธ์ดิจิทัลให้มีความสำคัญ และผู้นำควรมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง รวมถึงต้องรู้จักใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีหรือ นวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ผู้นำที่มีภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลจะสามารถทำให้การดำเนินงานภายในองค์กรมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้นได้ ตัวอย่างของทักษะภาวะผู้นำที่จำเป็นในยุคดิจิทัลได้แก่ ความสามารถในการปรับตัว ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ไม่มีใครสามารถคาดเดาได้ว่าเทคโนโลยีไหน จะมาแทนเทคโนโลยีปัจจุบัน ดังนั้นองค์กรจึงควรให้ความสำคัญกับการ 'ปรับตัว' เพื่อให้เหมาะสมกับยุคดิจิทัลนี้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. *รู้จักกระทรวงดิจิทัล*. [Online]. Available:

<https://www.mdes.go.th/about>, [2566, กุมภาพันธ์ 13].

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไข*

เพิ่มเติม(ฉบับที่2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร: ศรุสภา.

เจษฎา ขวณะไพศาล. (2563). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหาร*

สถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

สุพรรณบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ณัฐธัญญา พรปทุมชัยกิจ. (2564). *ภาวะผู้นำคิทธิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศรีสะเกษ ยโสธร*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนคร หนองบัวลำภู. (2564). *การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริม.
- ฝนทิพย์ หาญชนะ และศีกฤทธิ ศีลาฉาย. (2565). *ภาวะผู้นำคิทธิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนสหวิทยาเขตชลบุรี 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง*. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(6), 117-118.
- ภาณุวัชร สุวรรณแสง และ พชรวิทย์ จันทศิริสิริ. (2565). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองร้อยเอ็ด เขต 2*. *วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 3 (3), 1-14.
- มูฮำหมัดรุสลัน ลือบาคะลูติง. (2564). *ภาวะผู้นำคิทธิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตรัง กระบี่*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ฤทธิกร โยธสิงห์. (2565). *ภาวะผู้นำคิทธิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานการณ์ชีวิตวิถีใหม่ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์*. *วารสารการบริหารและภาวะผู้นำมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 10 (38), 145-154.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุนิสา ศรีสมภาร, และโสภณ เพ็ชรพวง. (2566). *ภาวะผู้นำคิทธิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนอำเภอเมืองนครราชสีมา*. *e-Journal of Education Studies, Burapha University*, 5 (3), 14-26.